

Spis treści

Zwiń

Wykaz skrótów | str. 13

Wstęp | str. 21

Część I

Ogólne problemy ochrony konsumenta na rynku finansowym

Rozdział 1. W poszukiwaniu nowego paradygmatu ochrony konsumentów na rynkach finansowych (Jan Monkiewicz, Marek Monkiewicz) | str. 33

1.1. Uwagi wstępne | str. 33

1.2. Finansjalizacja a ramy nowego paradygmatu regulacyjno-nadzorczego rynków finansowych | str. 34

1.3. Poszukiwanie nowego podejścia do ochrony konsumentów usług finansowych: finansjalizacja i perspektywa behawioralna | str. 38

1.4. Ochrona interesów konsumentów na rynku finansowym w programie G20 | str. 43

1.5. Ogólne zasady ochrony konsumentów na rynku finansowym – model G20 | str. 45

1.6. Zakończenie – podsumowanie i wnioski | str. 50

Rozdział 2. Konsument i klient na rynku usług finansowych. Problem zakresu podmiotowego ochrony na rynku finansowym (Aleksandra Nadolska) | str. 52

2.1. Uwagi wstępne | str. 52

2.2. Definicja prawna i prawnicza konsumenta | str. 53

2.3. Model ochrony podmiotowej na rynku usług finansowych w Unii Europejskiej | str. 57

2.4. Dwutorowość ochrony podmiotowej na rynku usług finansowych w Unii Europejskiej | str. 59

2.5. Konsument i klient – podmioty chronione na rynku usług finansowych Unii Europejskiej | str. 62

2.6. Kierunek pożądanych zmian – podsumowanie | str. 69

Rozdział 3. Konsument a rynek finansowy w świetle koncepcji Business and Human Rights (Tomasz Nieborak) | str. 72

3.1. Uwagi wstępne | str. 72

3.2. Prawa człowieka a rynek finansowy | str. 73

3.3. Koncepcja Business and Human Rights | str. 80

3.4. Zakończenie – podsumowanie i wnioski | str. 84

Rozdział 4. Rola obowiązków informacyjnych przedsiębiorcy wobec konsumenta w sferze usług finansowych (Magdalena Dziedzic) | str. 86

4.1. Uwagi wstępne | str. 86

4.2. Przedkontraktowe obowiązki informacyjne jako instrument ochrony praw konsumenta | str. 88

4.3. Szczególny charakter usług finansowych jako przesłanka zwiększenia roli przedkontraktowych obowiązków informacyjnych | str. 90

4.4. Znaczenie fazy przedkontraktowej w regulacjach konsumenckich w sferze usług finansowych | str. 93

4.5. Rola obowiązków informacyjnych w świetle zagrożeń wynikających ze świadczenia

usług finansowych | str. 95

4.6. Zakończenie – podsumowanie i wnioski | str. 97

Rozdział 5. System ochrony klienta na rynku finansowym w Polsce (Damian Cyman) | str. 101

5.1. System ochrony klienta jako warunek zachowania stabilności systemu finansowego | str. 101

5.2. Klient jako podmiot ochrony | str. 103

5.2.1. Uwagi wstępne | str. 103

5.2.2. Klient będący konsumentem | str. 103

5.2.3. Klient będący osobą fizyczną | str. 104

5.2.4. Klient nieprofesjonalny | str. 105

5.2.5. Klient profesjonalny | str. 105

5.2.6. Klient jako podmiot ochrony | str. 105

5.3. Cechy i cele systemu ochrony klienta na rynku finansowym | str. 106

5.4. Instytucjonalny system ochrony klienta rynku finansowego w Polsce | str. 110

5.4.1. Narodowy Bank Polski | str. 110

5.4.2. Komisja Nadzoru Finansowego | str. 111

5.4.3. Prezes UOKiK | str. 114

5.4.4. Rzecznik Finansowy | str. 116

5.4.5. Sądy arbitrażowe i polubowne | str. 118

5.4.6. Powiatowi rzecznicy konsumentów | str. 120

5.4.7. Organizacje społeczne | str. 121

5.5. Zakończenie – podsumowanie i wnioski | str. 121

Część II

Instytucjonalny wymiar ochrony konsumenta na rynku finansowym

Rozdział 6. Ochrona konsumenta w kontekście działań unijnych organów nadzoru nad rynkiem finansowym (Magdalena Fedorowicz) | str. 127

6.1. Uwagi wstępne | str. 127

6.2. Istota prawna unijnej bezpośredniej i pośredniej ochrony konsumenta na rynku usług finansowych | str. 129

6.3. Bezpośrednie i pośrednie działania ESA na rzecz ochrony klienta rynku usług finansowych – studium przypadków | str. 132

6.4. Działania ERRS dotyczące konsumenta | str. 141

6.5. Zakończenie – podsumowanie i wnioski | str. 143

Rozdział 7. Rola banków centralnych w ochronie konsumentów na rynku finansowym (Milena Kabza) | str. 146

7.1. Uwagi wstępne | str. 146

7.2. Konsument na rynku finansowym | str. 147

7.3. Ochrona konsumentów i stabilność finansowa w warunkach nowego paradygmatu regulacyjno-nadzorczego systemu finansowego | str. 149

7.4. Rola banku centralnego w zakresie ochrony praw konsumentów na rynku finansowym | str. 155

7.5. Doświadczenia międzynarodowe | str. 161

7.6. Doświadczenia krajowe | str. 167

7.7. Zakończenie – podsumowanie i wnioski | str. 170

Rozdział 8. Rola Bankowego Funduszu Gwarancyjnego w zakresie ochrony klienta na rynku finansowym (Marcin Olszak) | str. 171

- 8.1. Uwagi wstępne | str. 171
- 8.2. Działalność BFG a ochrona klienta na rynku finansowym – uwagi ogólne | str. 172
- 8.3. Działalność gwarancyjna a ochrona klienta na rynku finansowym | str. 174
- 8.4. Współpraca BFG w ramach KSF a ochrona klienta na rynku finansowym na przykładzie sprawy rekomendacji dotyczącej restrukturyzacji portfela kredytów mieszkaniowych w walutach obcych | str. 177
- 8.5. Działalność informacyjna i edukacyjna BFG a ochrona klienta na rynku finansowym | str. 179
- 8.6. Zakończenie – podsumowanie i wnioski | str. 182

Rozdział 9. Analiza regulacji nadzorczych oraz ocena działalności Komisji Nadzoru Finansowego w kontekście ochrony klientów sektora ubezpieczeniowego (Piotr Pisarewicz) | str. 183

- 9.1. Uwagi wstępne | str. 183
- 9.2. Ochrona klientów sektora ubezpieczeniowego a regulacje nadzorcze | str. 185
- 9.3. Lista ostrzeżeń publicznych i jej rola w ochronie klientów | str. 186
- 9.4. Sankcje i kary finansowe dla zakładów ubezpieczeń | str. 188
- 9.5. Zasady ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych a ochrona klientów sektora ubezpieczeniowego | str. 190
- 9.6. Rola wytycznych i rekomendacji KNF w ochronie klientów sektora ubezpieczeniowego | str. 191
 - 9.6.1. Uwagi wstępne | str. 191
 - 9.6.2. Wytyczne dla zakładów ubezpieczeń dotyczące dystrybucji ubezpieczeń | str. 192
 - 9.6.3. Rekomendacja U | str. 193
 - 9.6.4. Wytyczne dotyczące likwidacji szkód z ubezpieczeń komunikacyjnych | str. 193
 - 9.6.5. Rekomendacje dla zakładów ubezpieczeń dotyczące badania adekwatności produktu | str. 194
 - 9.6.6. Rekomendacje dla zakładów ubezpieczeń dotyczące systemu zarządzania produktem | str. 194
 - 9.6.7. Rekomendacje dotyczące procesu ustalania i wypłaty zadośćuczynienia z tytułu szkody niemajątkowej z umów ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych | str. 195
- 9.7. Zakończenie – podsumowanie i wnioski | str. 196

Rozdział 10. Ogólna charakterystyka francuskiego Médiateur de l’Autorité des Marchés Financiers w systemie ochrony konsumenta usług finansowych (Mariola Lemonnier) | str. 197

- 10.1. Uwagi wstępne | str. 197
- 10.2. Ochrona konsumenta usług finansowych w prawie francuskim | str. 197
- 10.3. Mediacja w sektorze finansowym – uwagi ogólne | str. 202
- 10.4. Médiateur de l’Autorité des Marchés Financiers – ogólna charakterystyka | str. 203
- 10.5. Dyskusja na temat statusu mediatora AMF | str. 205
- 10.6. Zakończenie – podsumowanie i wnioski | str. 207

Rozdział 11. Zmiany w sposobie instytucjonalnej ochrony konsumenta na rynku finansowym we Francji. Analiza na przykładzie dyspozycji zawartych w Code de consommation oraz Code monétaire et financier (Michał Mariański) | str. 208

- 11.1. Uwagi wstępne | str. 208
- 11.2. Ochrona konsumenta w Code de la Consommation | str. 209

- 11.3. Ochrona konsumenta w Code monétaire et financier | str. 214
- 11.4. Zakończenie – podsumowanie i wnioski | str. 218

Rozdział 12. Instytucje pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich na rynku finansowym w Polsce w kontekście doświadczeń Financial Ombudsman Service w Wielkiej Brytanii (Paweł Zagaj, Paweł Rokosz) | str. 220

- 12.1. Wstęp | str. 220
- 12.2. Postępowanie pozasądowe przed Bankowym Arbitrażem Konsumenckim | str. 222
- 12.3. Pozasądowe możliwości rozwiązania sporu przed Sądem Polubownym przy KNF | str. 226
- 12.4. Pozasądowe postępowanie w sprawie rozwiązywania sporów między klientem a podmiotem rynku finansowego przy Rzeczniku Finansowym | str. 231
- 12.5. Financial Ombudsman Service jako wiodąca instytucja pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich na rynku finansowym w Wielkiej Brytanii | str. 237
- 12.6. Zakończenie – podsumowanie i wnioski | str. 242

Rozdział 13. Ochrona konsumenta na rynku usług finansowych w Stanach Zjednoczonych Ameryki w świetle działalności Biura Ochrony Finansowej Konsumentów (Consumer Financial Protection Bureau) – wybrane problemy (Beata Pachuca -Smulska) | str. 245

- 13.1. Uwagi wstępne | str. 245
- 13.2. Kryzys finansowy i geneza zmian na rynku | str. 246
- 13.3. Zmiany po kryzysie – The Dodd -Frank Wall Street Reform and Consumer Protection Act | str. 247
- 13.4. Biuro Ochrony Finansowej Konsumentów – Consumer Financial Protection Bureau (CFPB) | str. 249
 - 13.4.1. Powołanie Biura Ochrony Finansowej Konsumentów | str. 249
 - 13.4.2. Zadania Biura Ochrony Finansowej Konsumentów | str. 251
 - 13.4.3. Działania nadzorcze Biura Ochrony Finansowej Konsumentów | str. 252
- 13.5. Zadania Biura w oparciu o inne regulacje prawne | str. 254
 - 13.5.1. Uwagi wstępne | str. 254
 - 13.5.2. The Truth in Consumer Leasing Act (TILA) | str. 255
 - 13.5.3. Fair Credit Billing Act | str. 257
 - 13.5.4. Fair Credit Reporting Act | str. 257
 - 13.5.5. The Real Estate Settlement Procedures Act | str. 258
 - 13.5.6. Equal Credit Opportunity Act | str. 259
 - 13.5.7. The Home Mortgage Disclosure Act | str. 260
 - 13.5.8. Electronic Fund Transfer Act | str. 261
 - 13.5.9. Fair Debt Collection Practices Act | str. 261
 - 13.5.10. The Truth in Savings Act | str. 262
 - 13.5.11. The Gramm-Leach-Bliley Act | str. 263
 - 13.5.12. SAFE Mortgage Licensing Act | str. 263
- 13.6. Krytyka Dodd -Frank Act i działalności CFPB | str. 264
- 13.7. Zakończenie – podsumowanie i wnioski | str. 266

Część III

Aktualne wyzwania ochrony konsumenta na rynku finansowym

Rozdział 14. Koncepcja blockchain – perspektywa ochrony konsumenta (Włodzimierz Szpringer) | str. 269

- 14.1. Koncepcja blockchain – regulacja jako software | str. 269
- 14.2. Przykłady zastosowań koncepcji blockchain | str. 275
- 14.3. niespójność blockchain z regulacją prawną zagrożeniem dla konsumenta | str. 281
- 14.4. Cyberbezpieczeństwo a ochrona prywatności i konsumenta | str. 285
- 14.5. Zakończenie – podsumowanie i wnioski | str. 290

Rozdział 15. FinTech w bankowości. Potrzeba regulacji konsumenckich? (Marcin Kotarba) | str. 291

- 15.1. Uwagi wstępne | str. 291
- 15.2. Rozwój bankowości elektronicznej – platforma wzrostu dla FinTech | str. 293
 - 15.2.1. Uwagi wstępne | str. 293
 - 15.2.2. Zmiana morfologii rozwiązań bankowości elektronicznej | str. 297
 - 15.2.3. Wnioski ze zmian rozwiązań bankowości elektronicznej | str. 301
- 15.3. Główne kierunki działań regulacyjnych dla FinTech w bankowości | str. 303
- 15.4. Zakończenie – podsumowanie i wnioski | str. 309

Rozdział 16. Zagrożenia dla klientów i banków w bankowości elektronicznej (Stanisław Kasiewicz, Lech Kurkliński) | str. 312

- 16.1. Uwagi wstępne | str. 312
- 16.2. Bankowość elektroniczna i jej klienci | str. 313
- 16.3. Ryzyko związane z bankowością elektroniczną | str. 317
 - 16.3.1. Uwagi wstępne | str. 317
 - 16.3.2. Ryzyko destrukcji tradycyjnych modeli bankowości | str. 318
 - 16.3.3. Ryzyko oszustw elektronicznych | str. 319
 - 16.3.4. Ryzyko niskiej kultury cyfrowej | str. 320
 - 16.3.5. Ryzyko regulacyjne | str. 321
 - 16.3.6. Ryzyko wynikające z wdrożenia nowych technologii | str. 322
- 16.4. Przeciwdziałanie zagrożeniom w bankowości elektronicznej – rekomendacje | str. 323
- 16.5. Zakończenie – podsumowanie i wnioski | str. 324

Rozdział 17. Rozwój rynku FinTech a problematyka ochrony konsumentów (Agnieszka Wachnicka) | str. 325

- 17.1. Pojęcie FinTech | str. 325
- 17.2. Problematyka nieautoryzowanych transakcji płatniczych | str. 326
- 17.3. Konsumenckie pożyczki internetowe | str. 330
- 17.4. Inwestycje na rynku Forex | str. 335
- 17.5. Zakończenie – podsumowanie i wnioski | str. 340

Bibliografia | str. 343

O autorach | str. 355

Vienna Life | str. 359